
2004-3-RE

CAUSA 2004-3-RE

Número de registre 93-2004. Recurs d'empara

AUTE DEL 27 D'ABRIL DEL 2004

BOPA núm. 26, del 29 d'abril del 2004

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el 25 de febrer del 2004 per la representació processal del Sr. Humberto Da Costa Maia mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra els autes del 22 de desembre del 2003 i del 5 de febrer del 2004, dictats per la Secció d'Instrucció de la Batllia, per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a un procés degut i del dret a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència, en què es declari la vulneració dels drets fonamentals al·legats, la nul·litat dels autes recorreguts i que "les parts en el procediment penal tenen dret a obtenir còpia de les cintes magnetofòniques que obrin en el sumari i que, per tant, poden ésser utilitzades com a prova per a condemnar-les";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist el Codi de procediment penal;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 25 de març del 2004;

Havent escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Didier Maus.

Antecedents

Primer

Mitjançant aute del 15 de novembre del 2002, la batlle instructora va dictar processament contra el Sr. Humberto Da Costa Maia pels presumptes delictes majors de falsedat en document privat, ús indegut de targetes de crèdit i tràfic de targetes de crèdit, tipificats respectivament, en els articles 150, 253 i 254 del Codi penal, i va acordar la presó provisional del processat.

Segon

El 4 de març del 2003, la representació processal del Sr. Humberto Da Costa Maia va presentar davant la Secció d'Instrucció de la Batllia un escrit en què demanava l'autorització per visualitzar les 22 cintes de vídeo corresponents a les filmacions efectuades per la càmera de seguretat que tenia instal·lada el recurrent en el seu negoci i requisades per la policia durant la perquisició en el seu domicili. També demanava l'autorització per escoltar les cintes magnetofòniques que recullen l'enregistrament de les escoltes telefòniques autoritzades per la batlle, especialment la conversa mantinguda entre el Sr. Humberto Da Costa Maia i un altre dels imputats, així com l'acarament entre els dos processats.

El 25 d'abril del 2003, la representació processal del Sr. Humberto Da Costa Maia va adreçar a la Secció d'Instrucció de la Batllia, davant l'absència de decisió per part d'aquesta, un nou escrit en què s'insistia en la pràctica de l'acarament esmentat i la sol·licitud de les autoritzacions esmentades.

Tercer

El 2 de juny del 2003, la batlle instructora va denegar la petició d'acarament i de visualització de les cintes de vídeo precintades i va estimar la petició d'escoltar els enregistraments telefònics que formen part del sumari que instrueix, "posant les esmentades cintes a la disposició de la lletrada defensora (...), durant els 15 dies següents a la notificació del present aute, de les 9'00 a les 13'00 hores".

El 6 de juny del 2003, la representació processal del Sr. Humberto Da Costa Maia va presentar un escrit davant la Secció d'Instrucció de la Batllia en què demanava novament la prova d'acarament entre el recurrent i un dels altres imputats i l'autorització "sense limitacions que no siguin les que raonablement corresponen" per visualitzar les cintes de vídeo i per escoltar els enregistraments, per considerar que la limitació dels dies i de l'horari de consulta imposada per la batlle vulnerava el seu dret a la defensa.

Quart

Mitjançant aute de l'11 de juny del 2003, la batlle instructora va desestimar la petició "sense perjudici que el lletrat pugui sol·licitar posteriorment tots els períodes de consulta que li calguin i pugui exercir totes les accions que estimi convenients en defensa del seu dret".

Cinquè

El 22 de desembre del 2003, la representació processal del Sr. Humberto Da Costa Maia va sol·licitar a la batlle instructora una còpia de les cintes magnetofòniques núm. 27 i 28 que formen part del sumari.

Mitjançant aute del 22 de desembre del 2003, la batlle instructora va desestimar aquesta petició perquè va considerar que permetre "la sortida de còpies dels enregistraments, fora del control judicial, fent possible la duplicació, impossibilitaria que el tribunal pogués garantir el compliment de la total destrucció que té prescrita l'apartat (e) de l'article 87 C. Pr. P. D'altra banda, no proporcionar aquestes còpies no constitueix una limitació que impedeixi l'exercici complet del dret a la defensa, ja que aquest queda garantit quan es facilita l'accés del lletrat als enregistraments, quan es dona lloc a la tria contradictòria, i quan es realitza la seva reproducció en el dia de la vista oral".

Sisè

El 13 de gener del 2004, la representació processal del Sr. Humberto Da Costa Maia va formular un incident de nul·litat d'actuacions contra l'acte de la batlle instructora del 22 de desembre del 2003, en què exposava que la transcripció parcial de les cintes que obra en el sumari i que contenen converses telefòniques era nul·la perquè vulnerava el dret a un procés degut reconegut a l'article 10.1 de la Constitució, ja que aquesta transcripció no havia estat compulsada pel secretari judicial i perquè la Batllia no havia determinat quins fragments s'havien d'incorporar en autes. També considerava que la resolució impugnada era nul·la perquè vulnerava el dret a la defensa reconegut a l'article 10.2 ja que aquesta resolució no respecta les disposicions dels articles 46 i 87 del Codi de procediment penal.

El 5 de febrer del 2004, la batlle instructora va desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions per considerar que l'accés a "la prova que la llei ha volgut configurar, és una norma processal que obliga a l'instructor a l'hora de conduir el procediment, i no té cap relació amb l'obligació de confidencialitat dels lletrats ni constitueix cap menyspreu de la transcendental funció de defensa que els hi ha estat conferida".

Setè

El 25 de febrer del 2004, la representació processal del Sr. Humberto Da Costa Maia va presentar un recurs d'empara contra els autes del 22 de desembre del 2003 i del 5 de febrer del 2004, dictats per la Secció d'Instrucció de la Batllia, per presumpta vulneració del dret a un procés degut i del dret a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

En el seu escrit de recurs d'empara, manifesta que "el fet d'incorporar al sumari la transcripció parcial d'unes cintes magnetofòniques realitzades pel Servei de Policia, sense que el Batlle ni el Secretari donin fe que el contingut de les mateixes coincideix amb l'original, i sense que el Batlle o el Secretari donin fe que les cintes magnetofòniques incorporades al sumari corresponen a les gravacions autoritzades" vulnera el dret a un procés degut i "el fet de denegar, a un processat en una causa penal, còpia d'una part de les cintes magnetofòniques que formen part del sumari", quan no existeix cap norma que ho prohibeix, vulnera el dret a la defensa.

Per acabar, la representació processal del Sr. Humberto Da Costa Maia sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència en què es declari la vulneració dels drets fonamentals al·legats, la nul·litat dels autes recorreguts i que "les parts en el procediment penal tenen dret a obtenir còpia de les cintes magnetofòniques que obrin en el sumari i que, per tant, poden ésser utilitzades com a prova per a condemnar-les".

Vuitè

El 25 de març del 2004, el Ministeri Fiscal va presentar el seu informe en què considera que en "el moment processal en què es troben les actuacions, no es pot al·legar, en via constitucional, una vulneració del dret al procés degut derivada de la manca de transcripció judicial de les intervencions telefòniques, per trobar-se el procediment encara en fase d'instrucció, podent-se encara sol·licitar o acordar d'ofici la pràctica de tal transcripció, amb la deguda contradicció de les parts, en no haver precluit el moment processal per realitzar-la". També considera que el recurrent "tampoc hauria esgotat la via judicial ordinària en defensa del dret presumptament vulnerat, tota vegada que si bé és cert que l'Acte de l'Hble. Batlle acordant no donar lloc a l'entrega de còpia de les cintes, no era susceptible de recurs; no és menys cert que, el sol·licitant d'empara, pot reproduir la seva pretensió

per davant del M. I. Tribunal de Corts, un cop conclosa la instrucció del sumari i abans de l'obertura del judici oral”.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2004-3-RE per no haver-se esgotat la via jurisdiccional ordinària en defensa dels seus drets, de conformitat amb el que disposa l'article 94.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Fonaments jurídics

Considerant que el Sr. Humberto Da Costa Maia, en el seu escrit, al·lega que les resolucions del 22 de desembre del 2003 i del 5 de febrer del 2004 vulneren els seus drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució per no respectar els principis al procés degut i al dret a la defensa, i estima que “el Batlle instructor ha de constatar i fer constar expressament en el sumari (...) que les cintes magnetofòniques que contenen converses telefòniques incorporades al sumari, recullen íntegrament la gravació de converses telefòniques autoritzades i que les cintes són originals”, que correspon al batlle -i només al batlle- ordenar la transcripció parcial o total dels enregistraments i que les parts en un procediment penal tenen dret a obtenir còpia dels enregistraments.

Considerant que el Ministeri Fiscal, en el seu informe, manifesta que en el moment actual del procediment, no s'han esgotat totes les vies de recurs, i que, per consegüent, en no ser possible pronunciar-se sobre una eventual vulneració de l'article 10 de la Constitució, el recurs d'empara hauria de ser inadmissiu, en aplicació de l'article 94.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Considerant que les decisions de la Batllia del 22 de desembre del 2003 i del 5 de febrer del 2004 s'inscriuen en el desenvolupament d'una instrucció penal, encara que no puguin, per elles mateixes, ser recorregudes, els greuges invocats pel Sr. Humberto Da Costa Maia, al seu favor, podran ser útilment utilitzats en el moment de l'obertura del procés davant el Tribunal de Corts, d'acord amb les disposicions de l'article 123 d) del Codi de procediment penal.

D'acord amb tot el que s'ha exposat, es dedueix que el recurs d'empara formulat pel Sr. Humberto Da Costa Maia davant aquest Tribunal no compleix l'exigència fixada per l'article 94.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional sobre l'esgotament de les vies jurisdiccionals abans de recórrer en empara constitucional. Per tant, cal declarar la inadmissió a tràmit d'aquest recurs.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2004-3-RE, interposat per la representació processal del Sr. Humberto Da Costa Maia, contra els autes del 22 de desembre del 2003 i del 5 de febrer del 2004, dictats per la Secció d'Instrucció de la Batllia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del Sr. Humberto Da Costa Maia, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 27 d'abril del 2004.

Philippe Ardant

Miguel Ángel Aparicio Pérez

President

Vicepresident

Didier Maus

Miguel Herrero de Miñón

Magistrat

Magistrat